

Festivalový denník

For English, turn to page 7

foto: Febiofest.cz

Režisér, scenárista, producent, filmový organizátor. Fero Fenič si preberie Cenu prezidenta festivalu MFF ART FILM FEST.

Zaujať môžeme len myšlienkami, originalitou

Zo Slovenska musel odísť, pretože točil to, čomu ako autor veril. Jeho príchod do Prahy mu spočiatku nevesťil budúcnosť späť s filmom, nakoniec sa však veci ubrali iným, správnym smerom. Po páde bývalého režimu založil filmovú a televíznu spoločnosť Febio a medzinárodný festival Febiofest. Na svoje rodisko nezanevrel, sleduje tunajšiu kinematografiu a pravidelne sa vracia do rodného kraja. Fero Fenič bude hosťom Art Film Festu.

Nižná Šebastová, odkiaľ pochádzate, je len 33 km od Košíc. Aký máte vzťah k rodnému kraju?

Vraciam sa sem každý rok, i keď tu už nežije nikto z mojich najbližších. Som posledným nositeľom priezviska Fenič. Odišiel som síce v osemdesiatich rokoch, ale prostredie môjho detstva ma formovalo najviac. To už nič nezmení. A tak sa k svojmu kraju a dedine hrdo hlásim: či už používaním slovenskej skratky svojho mena František, ktorým všade deklarujem odkiaľ som, alebo etablovaním Nižnej Šebastovej v povedomí verejnosti, pretože o nej často hovorím. Dokonca preto v Česku, v televíznom seriáli Nemocnica na okraji mesta po dvadsiatich rokoch, pochádza slovenská sestrička z Nižnej Šebastovej... Režisér Viktor Polesný mi to odôvodnil tým, že pri písaní dialógov to bola, vďaka mne, jediná slovenská dedina, ktorá mu napadla. Dnes je už súčasťou Prešova, ale ja ju mám v pamäti stále ako pôvodnú dedinku.

Narodili ste sa do rodiny poľnohospodárov. Ako ste sa z takého prostredia, navyše z „dalekého východu“, dostali k filmu? Kto vo vás vzbudil záujem o toto umenie?

Prvá inšpirácia prišla od nášho miestneho farára, ktorý vlastnil kameru a rád cestoval. Tieto svoje cesty si natáčal. Za zimných večerov nám to premietal na hodinách náboženstva, aby udržal našu pozornosť. V nedeľu popoludní sa premietali filmy v kine, ktoré bolo v kláštore. Tam som videl prvého Chaplina. Veľmi ma to nadchlo. Doma sme televízor nemali, ale občas som mohol chodiť k príbuzným na druhý koniec dediny. Veľa a rád som čítal. Nakoniec som v puberte v prešovskom kine objavil českú novú vlnu. To už bol pre mňa veľký zážitok a začal som túžiť byť pri tom. Ale netrúfol som si na FAMU do Prahy, ktorá vtedy bola jedinou filmovou školou v Československu. Mňa vlastne celý život posúvali náhody. Takisto aj sklamanie a problémy popri štúdiu žurnalistiky na Filozofickej fakulte

Univerzity Komenského v Bratislave mi nakoniec dodali odvalu a na moje veľké prekvapenie mi to vyšlo.

Počas štúdia na FAMU ste absolvovali stáž v Taliansku. Aký vplyv mala na vašu tvorbu talianska kinematografia?

Študoval som v dobe filmov Felliniho, Viscontiho, Pasoliniho a ďalších z tejto silnej generácie, takže vplyv bol veľký. Už od neorealizmu ma priťahovala svojou spontánnosťou, kreatívnosťou, pravdivosťou. Bol som v ročníku klasika Dina Risioho. Napísal som tam svoju diplomovú prácu a po prvýkrát v nej upozornil na Nanniho Morettiho, ktorého prvú amatérsku snímku som vtedy videl v jednom filmovom klube. Ale najväčší vplyv na mňa mal, samozrejme, život v slobodnej demokratickej zemi, ktorý som do tej doby nepoznal. Pomohol mi poznať a pochopiť mnohé veci, zmeniť môj pohľad na svet, z ktorého som prišiel. Myslím, že v skutočnosti som až tam začal dozrievať. To potom veľmi ovplyvnilo to, čo som začal po škole točiť.

Na Art Film Feste vám Milan Lasica slávnostne odovzdá Cenu prezidenta festivalu. Vy sám ste prezidentom českého filmového festivalu Febiofest. Aký je to pre vás pocit ceny odovzdávať a aký prijímať?

Za tých dvadsaťpäť rokov Febiofestu som si už zvykol ceny odovzdávať, ale nie som zvyknutý ich prijímať. Svoju vlastnú tvorbu som založením štúdia Febio obetoval službe iným. Tak som z prijímania akéhokoľvek ocenenia nesvoj, lebo mám pocit, že som ako režisér toho urobil málo.

pokračovanie na str. 2

Kvalitné filmy nestarnú a stále majú čo povedať

Stereotypnosť festivalu spočíva v tom, že je vždy iný. Iné je nielen počasie, iné sú predovšetkým filmy, hostia festivalu a publikum. Myslím si, že aj tento rok to bude tak. Že si budeme môcť vybrať z množstva filmov, že bude dobrá festivalová atmosféra a že budeme môcť konštatovať, že Košice už prijali festival za svoj, že sa stal integrálnou súčasťou jeho kultúrneho života. Metropolu východu má takmer ideálnu infraštruktúru pre takéto podujatie, a to sú nielen kinosály a iné priestory, ale predovšetkým vyspelé publikum.

Každá takáto udalosť rozširuje kultúrne spektrum nášho prostredia. Film je dôležitá súčasť našej kultúry, podobne ako hudba, divadlo alebo výtvarné umenie. A jeho výhoda je v tom, že film nakrútený, povedzme v Hollywoode, môžete premietiť, povedzme, v Spišskej Novej Vsi.

Pre mňa je festival Art Film Fest Košice zaujímavý možnosťou stretávať sa s ľuďmi, s ktorými by som sa inak nestretol a porozprávať sa s tými, s ktorými sa občas stretnem, ale na rozhovor nemáme čas.

V sekcii Prezidentov výber som sa tentokrát zameril na slávne muzikály. A to preto, lebo filmový muzikál má veľkú tradíciu. Sústredil som sa na filmy, ktoré sú výnimočné, ale v čase svojho vzniku neboli až také populárne ako, povedzme, My fair lady. Chcem upozorniť na to, že kvalitné filmy nestarnú, že nám stále majú čo povedať.

Milan Lasica
prezident Art Film Festu Košice

Na festivale však uvediete aj svoju sekciu. V nej si diváci môžu pozrieť vašu tvorbu, či už študentské filmy, dokumenty z čias vášho pôsobenia v Štúdiu krátkych filmov v Bratislave, ale aj váš hraný debut Džusový román. Ten pre svoju autentickosť a provokatívnu úprimnosť nakoniec ostal v trezore. Pre mladého, začínajúceho tvorca to muselo byť ťažké obdobie.

Vždy ma priťahovala autenticita, i keď vo všetkých mojich dokumentoch je i určitá miera štylizácie. Bývalá doba nechcela vidieť a počuť pravdu, preto som s každým svojím filmom narazil. Všade, kde som točil, som mal „trezorovaný“ aspoň jeden film. V Slovenskej televízii dokument Portréty a hraný film Brehy nehy, v Štúdiu krátkych filmov dokument Tam a späť a na Barrandove môj celovečerný debut Džusový román. V Krátkom filme Praha síce môj dokument Vlak do dospelosti netrezorovali, ale vyše roka čakal na schválenie. Potom už prepukla Nežná revolúcia, takže mohol ísť ihneď do kín. Nebolo to jednoduché. Ale ja som musel veriť tomu, čo točím, inak som to robiť nevedel. Aj keby to bolo naposledy.

Džusový román ste chceli nakrúcať na východe Slovenska, ale nakoniec vznikol na Barrandove. Prečo?

Džusový román som, samozrejme, najskôr ponúkal na Kolibe. Písal som vtedy len po slovensky, nedokázal som si predstaviť jeho realizáciu inde. Dramaturgička mi ponúkla, či by som to nechcel spojiť s poviedkou Pásla kone na betóne, ktorá vtedy knižne vyšla. Obe látky si boli veľmi blízke a náhodou autorka Milka Zimková bola moja spolužiačka z prešovskej strednej školy. S nadšením som sa do toho vrhol. Myslím si, že som to bol ja, kto na začiatku všetkých presvedčil, že tam má zostať v dialógoch šariština, ktorú Zimková mala skvele odpozorovanú. A, samozrejme, že sa to má natočiť na autentických miestach, ako bolo mojím zvykom. Pracoval som vyše roka na niekoľkých verziách scenára,

do ktorého som zapracoval i nápady a motívy z Džusového románu.

Čo sa stalo?

Pristupoval som ku všetkému až úzkostlivo zodpovedne, lebo to mal byť môj hraný debut. A tak som trval aj na tom, aby Zimková absolvovala kamerové skúšky. Ako každý režisér som potreboval mať istotu, že je to správna voľba pre postavu, ktorá ťahá celý film. Zimková si nepriala žiadnu konfrontáciu s inými herečkami, a tak sa za mojím chrbtom dohodla so Štefanom Uhrom, s ktorým práve natáčala iný film, že to prevezme on. Bol nositeľom titulu národný umelec, nemal som žiadnu šancu. Postavili ma pred hotovú vec. Nikto neriešil ani to, čo som do scenára už vložil ja. O mojom „vyhadzove“ som sa dozvedel od jedného zvukára na toalete filmového klubu... Vrátil som sa k Džusovému románu a prepracoval ho do českého prostredia. Jediná šanca bol ešte Barrandov.

Ako zareagovali tam?

Hneď ho prijal. Napísal som ho totiž tak, aby nevyvolával u cenzorov žiadny problém. Čiže nestál na dialógoch, ale na slede banálnych situácií popísaných v scenári rečou schvalovateľov. Hlavnú výpovednú hodnotu som oprel o to, čo sa zo scenára vyčítať nedá – o autenticnosť prostredia a účinkujúcich. To bolo v tej dobe v takej miere neprípustné. Prirodzene, že potom nálada bezcieľnosti, bezvýhodnosti a prázdnoty života socialistickej robotnícky schvalovateľov podráždila, a tak bol skoro päť rokov, ako jeden z dvoch filmov natočených po roku 1969, „trezorovaný“. Medzitým som ešte na Slovensku pripravoval hraný film Bunko podľa poviedky Viliama Šikulu. Situácia sa opakovala – po mojej prvej verzii scenára mi bol film odobratý ďalším národným umelcom – Martinom Ťapákom a neskôr bol natočený v inej verzii scenára ako Montiho čardáš. To

bolo už v dobe, keď mi na Slovensku ukončili môj pracovný pomer.

Z Koliby vás prepustili pre „politickú nespôľahlivosť a protisocialistické zmýšľanie“. Ako s vami, rozbehnutým tvorcem, ktorý patril medzi najvýraznejšie talenty, zamával tento ďalší zásah vtedajšieho režimu?

Keď som v marci 1986 ako nepriateľ režimu musel opustiť zamestnanie, a tým i Slovensko, bol som zmierený, že sa k filmu nikdy nevrátim. Na Slovensku už neexistovalo pre mňa žiadne uplatnenie. Nemohol som ani emigrovať, pretože mi vzali i pas. Jedinou šancou bolo stratiť

„Ale ja som musel veriť tomu, čo točím, inak som to robiť nevedel. Aj keby to bolo naposledy.“

sa vo väčšom meste. Tak som sa vrátil do Prahy, kde som prežil študentské

roky a kde som mal priateľov. Vďaka nim a taliančine, ktorá nebola vtedy príliš rozšíreným jazykom, som sa mohol živiť ako turistický sprievodca. Tesne pred Nežnou revolúciou mi niekoľko slušných ľudí pomohlo k ďalšej práci na Barrandove. Natočil som Zvláštne bytosti – podobenstvo o konci totality. Popoludní v piatok 17. novembra 1989 som ho tam zmixoval.

V Česku, kde ste sa usadili, ste najprv založili spoločnosť Febio a neskôr aj prehliadku, ktorá sa rozrástla na Medzinárodný festival Febiofest. Tento rok ste mali už 25. ročník. Aké výzvy zažívate pri jeho organizovaní?

Moje štúdio i festival vznikli v dobe, keď česká kinematografia a kiná prežívali krízu. Republika sa rozdelila a slovenská kinematografia bola dokonca v úplnom rozklade. Chcel som pomôcť nielen sebe, ale i ďalším tvorcem, ktorí nemali takú odvahu a energiu ako ja, vytvoriť tvorivú platformu a možnosť dôstojnej a hlavne autorskej práce. Kinosály zanikali a tie, čo prežívali, premietali len komerčné filmy. Festival chcel udržať divákov, ktorí by už inak do kina nešli. Vo Febiu vzniklo vyše 1300 dokumentov

a iných filmov, vrátane prvej politickej satiry. Dnes už sa možno zabúda, že nielen väčšina českých tvorcov, ale aj mnoho slovenských režisérov, kameramanov, strihačov a zvukárov našlo u mňa možnosť prekonať roky, v ktorých nemali na Slovensku pracovnú príležitosť. Febiofest ročne navštevovalo okolo stotisíc divákov, vďaka Asociácii slovenských filmových klubov sa už od druhého ročníka preniesol aj na Slovensko. To všetko bol môj osobný príspevok k prežitiu slovenskej kinematografie. Dnes už tá výzva nie je taká silná, lebo česká i slovenská kinematografia nabrali nový dych.

Na Slovensku vzniká viac filmov, vlani sa podarilo lámať divácke rekordy, slovenské filmy uviedli najvýznamnejšie festivaly na svete. Aký je váš názor na súčasnú slovenskú tvorbu?

V poslednej dobe tu vzniklo niekoľko pozoruhodných počinov. Vnímam to pozitívne. Dokonca cítim v novej slovenskej generácii väčšiu energiu, než v českej, a teda i nádej, že by tu mohla vzniknúť nová „slovenská vlna“.

Niektoré z týchto filmov vznikli v koprodukcii s Českom. Ako vnímate naše prepojenie v rámci umenia a kultúry? Ako ovplyvňujú Slováci českú a Česi slovenskú kinematografiu?

Myslím si, že vzájomná spolupráca je dokonca nevyhnutná pre obe kinematografie. Sme malé trhy. Pre české a slovenské filmy bude vždy dôležitý vplyv predovšetkým na nich. Ich konkurencieschopnosť v európskom či svetovom rozsahu bude vždy limitovať naše ekonomické možnosti. Zaujať môžeme len myšlienkami, originalitou. Žiaľ, slovenská kinematografia sa v českých kinách zatiaľ stále krčí v kúte. Prelomiť by to možno mohol len nejaký veľmi výrazný slovenský filmový čin.

Zuzana Sotáková

Celý rozhovor nájdete na www.artfilmfest.sk

Festivalový tím odporúča

Kriminálne drámy našich najbližších susedov

Susedia Online je nová sekcia filmov nášho najbližšieho geografického okruhu, ktorá tohto roku ponúkne divákovi tri filmy z Poľska, štyri z Maďarska a jeden z Ukrajiny. Majú za sebou úspešnú cestu svetovými festivalmi i úctyhodné výsledky domácej diváckej návštevnosti. Výber sa sústredil na žáner kriminálnych drám natočených podľa skutočných udalostí. Odrážajú zároveň dobovú atmosféru i jej politické pozadie.

Táto sekcia by sa mala orientovať na výber podľa tematických segmentov a hľadať súvislosti, ale i rozdiely kontextu filmovej tvorby nášho stredoeurópskeho teritória. Tento druh konfrontácie nám chýba. Tvorbu najbližších susedov takmer nepoznáme a našou ambíciou je predstaviť ju trochu komplexnejšie.

Do pozornosti košických divákov odporúčam hlavne zaujímavé maďarské filmy. Z trojky divácky najúspešnejších titulov si môžu zísť na film **Kincsem**, ktorý je doposiaľ najdrahšou maďarskou filmovou produkciou a jeho návštevnosť bola v Maďarsku rekordná. Príbeh sa odohráva v 19. storočí a točí sa okolo dostihovej hviezdy menom Kincsem. Dobovú atmosféru a štýlovo vyhranené spracovanie ponúkajú i ďalšie tituly, **Mäsiar, kurva a jednooký muž** renomovaného režiséra Jánosza Szásza, nabrúsený príbeh lásky, v ktorej sa zhruba s rovnakým nadšením miluje i vraždí a **Budapest Noir** režisérky Évy Gárdos. So šarmom a noir gustom tu v kulisách Budapešti 30-tych rokov vyšetroje záhadnú vraždu marlowovský hrdina Zsigmond Gordon. S filmom

Škrtič z Martfui Arpáda Sopsitsa sa preniesieme do Maďarska 60-tych rokov, malého mestečka čeliaceho zložitej dobe i výčinom sériového vraha. Film si z domácej prehliadky odniesol cenu za najlepší film roku 2016.

Kontroverzný film **Botox** režiséra Patryka Vegu vyvolal v Poľsku vášnivé diskusie, okrem iného i drastickým obrazom poľského zdravotníctva. Diváci túto kritickú verziu ocenili a „hlasovali nohami“. I ďalšie dva tituly **Som vrah** Macieja Pieprzycu a **Amok** Kasie Adamik majú za sebou úspešnú cestu

filmovými festivalmi a okrem žánrového určenia sú i svedkami nedávnej komunistickej minulosti.

Ukrajinský divácky hit **Dzidzio kontrabas** Olega Borščevského je komickou road movie, s ktorou úsmevy nevädnu. Predstaví populárnych protagonistov ukrajinskej hudobnej scény a ich skvelý biznis plán, ako zaplátať finančné diery domáceho rozpočtu. Fanúškovia slovenskej Čiary už budú vedieť, o čo ide.

Viera Langerová, zostavovateľka sekcie Susedia Online

Zlodeji

Art Film Fest prinesie snímky ocenené na najprestížnejšom filmovom festivale.

Z Cannes rovno do Košíc aj s filmom oceneným Zlatou palmou

Až deväť filmov z festivalu v Cannes, ktorý sa skončil len pred mesiacom, prinesie Art Film Fest vo svojom programe. Medzi úlovkami z prestížneho filmového podujatia nechýba víťazná snímka **Zlodeji** novodobého japonského klasika a majstra rodinných drobnokresieb Hirokazua Koreedu. „Záver filmu nás vystrelil z kina. Boli sme Zlodejmi absolútne ohromení. Tým, ako do seba zapadli herecké výkony s víziou režiséra,“ uviedla počas tlačovej konferencie predsedkyňa poroty Cate Blanchett. Koreedovi, ktorý aj svoje predošlé filmy uviedol v Cannes (v roku 2013 získal Cenu poroty za snímku Aký otec, taký syn), sa počas slávnostného ocenenia, podľa jeho vlastných slov, doslova triasli nohy. „Chcel by som sa podeliť o odvahu a nádej, ktoré prichádzajú s cenou, so svojim štábom a hercami, rovnako ako aj s mladými režisérmi. Dúfam, že filmy môžu spájať ľudí, ktorí sú v konflikte v oddelenom svete,“ reagoval na ocenenie režisér. Vo svojej najnovšej, viacvrstevnatej dráme sleduje obyčajného gatarbeitera Osamu, ktorý si privyrába na život, spolu so svojou rodinou, krádežami v obchodoch. Ich rutinu naruší osamelé dievčatko, ktoré si Osamu z ľútosti osvojí do rodiny. Jeho rozhodnutie nezostane bez následkov a protagonisti si, rovnako ako diváci, budú klásť otázku, čo vlastne rozumieme pod pojmom rodina.

Veľkým úspechom na festivale v Cannes sa môže pochváliť maďarská

režisérka Zsófia Szilágyi, ktorej prvý hraný celovečerný film **Jeden deň** získal v rámci Týždňa kritiky Cenu FIPRESCI za debut. Jej hlavnou hrdinkou je štyridsiatnička Anna, ktorej život sa stráca v špirále starostlivosti o tri deti, zamestnania, domácich prác a finančných problémov. Anna sa snaží na nič nezabudnúť a všetko zvládať, no tiež si uvedomuje, že sa postupne pretrhávajú väzby medzi ňou a jej manželom. Čoraz intenzívnejšie pociťuje rozpor medzi neznesiteľne monotónnou, ale zároveň krehkou a príznačnou každodennosťou. „Táto cena je výnimočná a naznačuje, že pochopili, akú váhu má téma filmu o živote matky s tromi deťmi. Otázkou bolo aj to, či sa vôbec dá natočiť film o jej jednom dni. Toto ocenenie ukazuje, že ide o významnú otázku, ktorá má existenčný význam,“ povedala Zsófia Szilágyi pre portál index.hu.

Cenu za najlepšiu réžiu získal v Cannes poľský režisér Pawel Pawlikowski za snímku **Studená vojna**, v ktorej sleduje vášnivý vzťah medzi speváčkou a tanečnicou Zulou a kaviristom Wiktorom na pozadí prebiehajúcej studenej vojny. „Príbeh takého páru ma sprevádza celé veky. Venoval som ho svojim rodičom, pretože je trochu inšpirovaný ich búrlivým vzťahom — zažívali veľkú lásku a veľkú vojnu. Ich odlúčenia, zrad, opätovné spojenia — tento príbeh bol stále niekde vzadu v mojej hlave, ako taký matrix všetkých milostných príbehov.

Takže som vedel, že to musím urobiť,“ vysvetlil Pawlikowski pre Deadline.

Art Film Fest uvedie ešte ďalší ocenený film, a to najnovšiu snímku Spikea Leeho **BlackKkKlansman**, ktorá síce rozpráva o závažnej téme rasizmu, no s natoľko odľahčeným tónom, až nadobudnete pocit, že sledujete komédiu. Film o afroamerickom policajtovi z Colorada, ktorý sa v prvej polovici 70-tych rokov úspešne infiltruje do

miestnej organizácie Ku Klux Klanu, si v Cannes vyslúžil dlhý standing-ovation a Veľkú cenu poroty. Úspech vo francúzskom meste mal aj hraný film dokumentaristu Sergeja Loznicu **Donbas**, ktorý vykresľuje obraz hybridnej vojny na východe Ukrajiny. Loznica získal v Cannes cenu za réžiu v sekcii Un certain regard.

Na cestu kamiónom s tajomným nákladom z Kosova do Belehradu počas bombardovania v roku 1999 vezme divákov film Ognjena Glavonića **Náklad**. Mrazivé podobenstvo o dobe nedávnej tiež premiéroval v Cannes. Do minulosti, konkrétne do Leningradu 80-tych rokov 20. storočia, vezme divákov film **Leto** režiséra Kirilla Serebrenikova. Ten sa premiéry svojej uhrančivej, nostalgickej filmovej spomienky na niekdajšiu stratenú generáciu nemohol zúčastniť, od jari totiž sedí v domácom väzení.

Osobne v Košiciach uvedie svoj film **Ladové peklo** režisér Joe Penna, ktorého magazín Variety a portál IndieWire vybral medzi čerešničky tohtoročného festivalu v Cannes. V letných horúčavách prinesie na plátno strastiplnú cestu muža zamrznutou planinou za záchranou vlastného života. Na veľkom plátne amfiteátra festivalu premietne životopisný dokument **Whitney**. Režisér Kevin MacDonald v ňom vyspovedal desiatky osôb, ktoré boli blízke známej speváčke počas jej búrlivého života.

Zuzana Sotáková

Jeden deň

Studená vojna

Snímka Chibula vráti diváka do turbulentných 90-tych rokov v postsovietskom Gruzínsku.

Posledné dni pána prezidenta

Gruzínsky režisér George Ovašvili natočil príbeh podľa skutočných... nejasností. Ako zomrel prvý demokraticky zvolený prezident Gruzínska? Zabil sa sám alebo išlo o vraždu? A ako je vôbec možné, že sa za mimoriadne krátky čas stal z národného hrdinu štvancom?

„Film nezaujíma národnosť. Film má univerzálny jazyk,“ povedal režisér Ovašvili v rozhovore počas minuloročného festivalu v Karlových Varoch. Práve odtiaľ si pred tromi rokmi odniesol hlavnú cenu za svoj Kukuričný ostrov. Teraz sa však vracia, aby divákov – napriek tomu, že film nezaujíma národnosť – pozval práve do svojej krajiny. Celkom presne do dediny Chibula, v ktorej posledný deň roku 1993 zomrel Zviad Gamsachurdia. Pre niekoho hrdina, pre niekoho vyvrhel. Každopádne však prvý demokraticky zvolený prezident Gruzínska, ktorého smrť je dodnes opradená nejasnosťami.

Zviad Gamsachurdia získal vo voľbách v roku 1991 takmer 90 percent všetkých hlasov. Krajina stála na prahu novej etapy svojich dejín a jej novozvolený prezident bol niečo ako národný hrdina. „Pre národ bol skutočným hrdinom, pretože bol človekom, ktorý priniesol nezávislosť krajiny. Ale po

deviatich mesiacoch bol vyhnaný z krajiny. Tieto momenty boli pre mňa veľmi zaujímavé: ako sa stalo, že muž, ktorý je hrdinom, po deviatich mesiacoch ostane bez podpory? Pre mňa je tento film obrazom lídra, ktorý stráca svoju moc. Je to príbeh o sile, o iluzórnom svete, v ktorom, podľa môjho názoru, žije každý líder. A pre každého takého vodcu raz nastane deň, keď zistí, že je ako my ostatní – bežný človek,“ povedal v Karlových Varoch Ovašvili.

Režisér zároveň prizvukuje, že nehľadá až tak odpoveď na otázku, čo presne sa v osudné dni dialo. Zaujíma ho skôr vnútorný svet prezidenta, jeho myšlienky, boje, jeho vnútorná cesta. Neodmysliteľnú kulisu tohto príbehu pritom vytvára charakteristická gruzínska príroda. „Film je pre mňa absolútne vizuálne umenie a príroda je jeden z mojich hlavných nástrojov, aby som rozpovedal príbeh,“ tvrdí Ovašvili. V hlavnej úlohe prezidenta Zviada Gamsachurdia

sa predstaví, paradoxne, iránsky herec Hossein Mahjoub. Ten na filmovom plátne nie je žiadnym nováčikom. V rodnom Iráne sa tento dnes takmer 70-ročný muž preslávil snímku Mare (1984). Zaujímavosťou je, že Mahjoub nahovoril všetky svoje repliky v Chibule v gruzínčine a údajne s tým nemal žiadne problémy. Aj keď režisér takmer dva roky hľadal pre túto rolu rodeného Gruzínca, všetky jeho požiadavky napokon splnil práve Iránc Mahjoub.

Magazínu Variety režisér porozprával aj o tom, ako Gruzínci vnímajú osobnosť Gamsachurdia dnes. „Napriek tomu, že uplynulo 25 rokov, Zviad Gamsachurdia je so svojim politickým a osobným životom v Gruzínsku stále veľmi aktuálny. Určite nemôžem povedať, že o ňom v spoločnosti existuje jednotný názor. Myslím si, že opozitné názory budú existovať dovtedy, kým sa nám nepodarí nájsť odpoveď na otázky z tohto tajomného obdobia našich dejín,

a až kým neuvediem skutočné príčiny tejto národnej tragédie.“

Rovnako ako Chibula, aj jeho predošlá snímka Kukuričný ostrov diváka zaviedla do Gruzínska na začiatku 90-tych rokov. V nej sa režisér zamerail na mikrosvet mladej dievčiny, ktorá žije so svojim starým otcom v „zemi nikoho“ – na kukuričných poliach medzi Abcházskom a Gruzínskom. Ani v tomto prípade nie sú politické udalosti nosnou témou filmu. Ovašvili sa sústreďuje na život a dozrievanie hlavnej hrdinky. Kukuričný ostrov získal okrem Krištáľového glóbusu v Karlových Varoch aj nomináciu na Oscara v kategórii zahraničných filmov.

Mária Mlaková

Film zo sekcie Láska & anarchia hrajú: **15. júna: 18:30**, Kulturpark 2 JOJ Cinema **21. júna: 12:30**, Kino Úsmev VSE Cinema

Výstava v Košiciach Fotka za fotkou za vznikom filmu

Ako vzniká film, kto každý na ňom pracuje a ako to vyzerá mimo záberu kamery? Fotografická výstava Behind the Scenes: Slovenský divácky film v Galérii Alfa dovolí návštevníkom nahliadnuť do procesu vzniku diel, ktoré vlni prilákali do kín najväčšie publikum.

Všetko alebo nič, Čiara, Únos a Cuky a Luky film boli minulý rok najnavštevovanejšími domácimi snímkami, ktoré presiahli hranicu 100-tisíc divákov. Cez 50-tisíc divákov mali aj Spievankovo a kráľovná Harmónia, Masaryk a Špina. A práve tvorbu týchto filmov dokumentuje výstava, ktorá bude mať zajtra o 13. hodine vernisáž v Galérii Alfa v priestoroch Kasární Kulturpark. „Koncept

výstavy je daný jej názvom. S prvotným nápadom prišiel scenograf Marek Hollý. Chytil sa ho Peter Nágel, ktorý oslovil producentov filmov. Myšlienka, pre ktorú som sa nadchol aj ja, bolo ukázať, ako sa film točí. Zámerom bolo ukázať aj iných ľudí z filmu, ako len jeho protagonistov,“ približuje fotograf Ctibor

Bachratý. Spolu s Petrom Nágelom prešli všetky fotografie, ktoré im poslali jednotlivé produkcie a vybrali niekoľko desiatok tých najlepších. „Volili sme radšej nedávať veľa fotografií, ale menej a vo väčšom formáte. Myslím si, že to bude pekné osvieženie na festivale,“ pokračuje Ctibor Bachratý,

ktorý patrí medzi dlhoročných spolupracovníkov festivalu. Návštevníci si tak na výstave môžu pozrieť výrobu v exteriéri aj interiéri, prevažne na Slovensku.

V minulosti, ešte v čase existencie filmových štúdií, mali filmy prideleného fotografa (alebo fotograf filmy). Mnohé známe mená sa tomu venovali ako žánru a vzišli z toho niekedy až ikonické zábery. Dnes je situácia odlišná, a či bude mať film zaznamenaný svoj vznik záleží na produkcii toho-ktorého diela. „Ja si myslím, že dokumentácia výroby filmu by mala byť súčasťou výroby filmu. Sám som fotil výrobu asi štyroch titulov a vždy som sa snažil, aby som okrem záberov, ktoré spadali pod propagáciu filmu, urobil aj také, ktoré by dokumentovali všetkých ľudí naokolo. Od klapky až po osvetlovačov. Každý jednotlivec je pri výrobe filmu dôležitý a zaslúži si, aby to bolo zdokumentované. Som rád, že táto výstava mohla vzniknúť a dúfam, že si ju návštevníci radi pozrú,“ dodáva Ctibor Bachratý.

ZS

Dokument Jana Geberta, ktorý mal premiéru na Berlinale, preniká do sveta slovenskej domobrany.

Branci ostali trocha zaskočení

Radikalizácia mladých, príklon k extrémistickým či militaristickým hnutiam sa stáva čoraz aktuálnejšou témou. Presvedčenie, že je nutné byť neustále pripravený, ak by sa „nepriateľ“ rozhodol zasiahnuť a ohroziť suverenitu našej vlasti, je iba konceptom strachu, no stále častejšie rezonuje na verejnosti. Do sveta mladých slovenských brancov, ktorí budujú antieurópsku domobranu vstúpil český dokumentarista Jan Gebert. Jeho film *Až príjde válka*, ktorý mal svetovú premiéru v sekcii Panorama na prestížnom festivale v Berlíne, uvedie sekcia Európske zákutia.

Peter Švrček je sebavedomý mladý muž, ktorý má pocit, že jeho generácia nemá žiadne vedie. Preto organizuje polovojenský výcvik v slovenských lesoch a so svojimi rovesníkmi tvorí skupinu Slovenskí branci, ktorá stojí na hierarchickej štruktúre. „Keď som zistil, že na Slovensku existuje domobrana, ktorú vedie v tom čase ešte tínedžer vytrénovaný v Rusku a jeho organizácia má viac ako sto členov mimo kontroly štátu, a to všetko v Európskej únii, bolo mi jasné, že je to niečo nové. Niečo, čo ukazuje nový smer, ktorým sa ubera veľká časť ľudí v Európe. Smer k militarizácii, vláde silnej ruky a strachu z cudzích kultúr.“ Gebert hneď pochopil, že to je jedinečná téma na spracovanie. Téma, ktorá môže odhaliť hlbší problém celého kontinentu. Zaujímalo ho najmä to, ako sa tendencie, ktoré vidíme vo veľkej politike, odrážajú v myšlienkach a postojoch domobrany – víťazstvo Trumpa, Brexit alebo domáci politici typu Miloša Zemana, ktorí majú rovnaké názory na Európsku úniu, pestujú obdiv k Rusku a podporujú strach z moslimov. Myšlienky, za ktoré sa ľudia z domobrany pred pár rokmi

dostávali na zoznam extrémistických organizácií, zažívajú v súčasnosti spoločenský výtlak a dostávajú sa priamo do politiky.

Spolupráca režiséra s domobrancami sa „usádzala“ dosť dlho, niekoľko mesiacov. „Akonáhle sme si ujasnili podmienky, mohli sme natáčať a sledovať domobrancov takmer voľne.“ S brancami sa postupne dohodli na nakrúcaní bez komentárov a voice overu. Filmovanie prebiehalo tri roky, približne päťdesiat natáčacích dní. Účasť na Berlinale sa stala skvelou správou pre celý tím. Poslednú scénu, čo je aj záverečná scéna celého filmu, dotočili len mesiac pred festivalom. Reakcie boli zväčša pozitívne, hoci

veľa ľudí filmu vyčítalo, že sa im bude po dopozieraní filmu zle spať.

Keď výsledné dielo pustil Jan Gebert vedúcemu domobrancov Petrovi

„Začali chápať, že myšlienky, ktoré ich pred pár rokmi dostali na zoznam extrémistických organizácií ich teraz môžu dostať do politiky.“

Švrčkovi a ďalším z partie, prvotný smiech vystriedala debata o jednotlivých scénach, ktoré chceli domobranci vyhodíť. Režisér však nič z filmu nevystrihol. „Myslím, že uvideli nezmanipulovaný a pravdivý obraz samých seba a boli z toho trocha zaskočení. Ich finálna reakcia sa však bude odvíjať od reakcie slovenskej spoločnosti na film.“

Film, ktorý vznikol v koprodukcii Česka a Chorvátska, nezostáva len pri dokumentovaní činnosti tejto skupiny. Jeho rozptyl je oveľa širší. Ukazuje túto

skupinu v kontexte a na to nadväzuje aj postoj spoločnosti, ktorá mlčí, či dokonca podobných radikálov podporuje. Dokument *Až príjde válka* človeka zneisťuje. Poukazuje na to, ako ľahko môže extrémistický a militantný smer medzi ľuďmi rásť, keď spoločnosť nečinne odvracia hlavu opačným smerom.

Jan Gebert sa už dlhodobo venuje, ako dokumentarista aj ako novinár, dôležitým témam. Pred svojím dlhometrážnym debutom natočil niekoľko dokumentov, napríklad *Hra o kámen* (2012). Za svoju žurnalistickú prácu získal niekoľko ocenení, medzi nimi cenu Vysokého komisára OSN za reportáž *Príbeh utečenca*.

Barbora Gvozdjáková

Film zo sekcie Európske zákutia hrajú:
16. júna: 17:00,
Kino Slovan
19. júna: 21:00,
Kino Úsmev VSE Cinema

Anketa

Chodíte na Art Film Fest pravidelne? Na čo z programu festivalu sa tešíte najviac?

Na Art Film Feste budem po siedmykrát. Na festival idem z pracovných dôvodov, ale určite si nájdem čas aj na filmy. Najviac sa teším na muzikálovú retrospektívu. Konečne uvidím svoje obľúbené filmy na veľkom plátne. A potom sa teším na polnočnú sekciu. Prekliate dedičstvo alebo Blok 99 budú v kine určite stáť za to.

Peter, Bratislava

Na Art Film Feste som po prvýkrát. Prišiel som sem ako dobrovoľník hlavne kvôli tomu, aby som mal príležitosť si vyskúšať prakticky komunikovať s ľuďmi a pozrieť si v kine aj nejaké tie filmy alebo režisérov, ktorí sem prídu ako hostia. Chcel by som si pozrieť dva Bergmanove filmy a tiež film *Rozbi moje srdce*.

Gregor, Košice

Na Art Film Fest chodievam pravidelne. Chystám sa na *Lucky*, lebo som zvedavý, aký to bude film. Teším sa, ako sa v kinosálach ukryjem pred agresívnym slnkom.

Matej, Žilina

Kunsthalle

20:00 Slávnostné otvorenie | *Opening Ceremony* na pozvánky/on invitation

Kulturpark JOJ Cinema

10:00 K1 Pevnosť bláznov | *Le fort des fous*

(LA) r. Narimane Mari, 2017, 150 min. {OV/en/sk}

10:30 K2 Begónia a veľká ryba | *Big Fish & Begonia*

(EP) r. Liang Xuan, Zhang Chun, 2016, 105 min. {OV/en/sk}

12:30 K2 Matangi/Maya/M.I.A. | *Matangi/Maya/M.I.A.*

(VA) r. Steve Loveridge, 2018, 97 min. {EV/x/sk}

13:00 K1 Veľký Budha+ | *The Great Buddha+* (EP) r. Huang Hsin-Yao, 2017, 104 min. {OV/en/sk}

15:30 K1 Bez rozlúčky | *No Farewells*

(LA) r. Christophe Agou, 2017, 99 min. {OV/en/sk}

16:00 K2 Mäsiar, kurva a jednooký muž |

The Butcher, the Whore and the One-eyed Man (NO) r. János Szász, 2017, 105 min. {OV/en/sk}

18:00 K1 Madelinina Madeline |

Madeline's Madeline (IN) r. Josephine Decker, 2018, 94 min. {EV/x/sk}

18:30 K2 Chibula | *Khibula*

(LA) r. George Ovashvili, 2017, 98 min. {OV/en/sk}

21:00 K2 Túžba | *Longing* (AW) r. Savi Gabizon, 2017, 103 min. {OV/en/sk}

21:30 K1 Cesta na Západ | *The Sinking City: Capsule Odyssey*

(EP) r. Nero Ng, Stephen Ng, 2017, 100 min. {OV/en/sk}

Kino Slovan

11:30 Taxikár | *A Taxi Driver*

(EP) r. Jang Hoon, 2017, 137 min. {OV/en/sk}

14:00 Westwood: Punkerka, ikona, aktivistka | *Westwood: Punk, Icon, Activist*

(VA) r. Lorna Tucker, 2018, 80 min. {EV/x/sk}

16:30 55 schodov | *55 Steps*

(EC) r. Bille August, 2017, 115 min. {EV/x/sk}

19:00 Kincsem – stávká na pomstu |

Kincsem – Bet on Revenge

(NO) r. Gábor Herendi, 2017, 122 min. {OV/x/sk}

21:30 Neposlušnosť | *Disobedience*

(AW) r. Sebastián Lelio, 2017, 114 min. {EV/x/sk}

Kino Úsmev VSE Cinema

14:00 Leopoldovská pevnosť |

Leopoldov Fortress

(SKCZ) r. Ladislav Kudelka, 1968, 24 min. {SV/x/x}

+

Čas, ktorý žijeme | *The Time We Are Living*

(SKCZ) r. Ivan Húšťava, Vlado Kubenko, Ladislav Kudelka, Otakar Krivánek, Jaroslav Pogran, 1968, 60 min. {SV/x/x}

16:30 Kinožurnál. 20/1990,

Znovuzrodenie M. R. Štefánika |

Newsreel 20/1990: Štefanik's Resurrection

(SKCZ) r. Vladimír Mináč, 1990, 15 min. {SV/x/x} +

TGM Osloboditeľ | *TGM the Liberator*

(SKCZ) r. Věra Chytilová, 1990, 60 min. {SV/en/x}

18:30 Cez kosti mŕtvych | *Spoor*

(GC) r. Agnieszka Holland, Kasia Adamik, 2017, 128 min. {OV/sk/en}

21:00 Lucky | *Lucky*

(IN) r. John Carroll Lynch, 2017, 88 min.

{OV/en/sk}

Kino Tabačka

15:30 Hostia večere Pána | *The Communicants*

(B100) r. Ingmar Bergman, 1963, 81 min. {OV/sk/x}

18:00 Občan Havel | *Citizen Havel*

(SKCZ) r. Pavel Koutecký, Miroslav Janek, 2008, 119 min. {SV/en/x}

KINOVOZEŇ R 609 Spišán z BA do KE

14:30 Pán Bezchybný |

A Perfect Man

(AM) r. Yann Gozlan, 2015, 103 min. {OV/sk/x}

17:00 Sils Maria |

Clouds of Sils Maria

(AM) r. Olivier Assayas, 2014, 123 min. {EV/sk/x}

Kam v Košiciach

V hlavnej úlohe chuťové poháriky

Počas festivalu sa oplatí vychutnávať si nielen bohatý výber zo svetovej kinematografie, ale aj pestrú ponuku rôznorodej kuchyne. Aby ste nemuseli hľadať v spleti uličiek, vybrali sme pre vás niekoľko tipov, kde si nad kvalitným jedlom môžete nechať uležať čerstvé zážitky z kina.

Medzinárodná kuchyňa, návraty do čias Rakúsko-uhorskej monarchie a najmodernejšie postupy, ako napríklad sous-vide hrajú prím v reštaurácii **Carpano** (Hlavná 42), ktorá si dodnes ctí históriu tohto miesta. A tá je veru ďalekosiahla. Koncom 19. storočia na jeho mieste stála preslávená cukráreň Gustáva Megayho. Silná kaviarenská kultúra sa tu pestovala počas desaťročí, koncom 60-tych rokov minulého storočia v jej šľapajách pokračovala

vináreň, v ktorej sa stretávali umelci či herci z neďalekého divadla. Aj dnes, už ako moderná reštaurácia s kaviarňou a vinárňou, priťahuje zaujímavých hostí. Počas festivalu tu môžete stretnúť a pochutíť si po boku známych osobností. V ponuke tu nájdete napríklad slepačí vývar Ujházy alebo Halászlé zo sumca.

Vyznávači zdravého životného štýlu ocenia ponuku **Dobrého bistra**, ktoré servíruje zaujímavé krémové polievky, lahodné raw dezerty či kvalitnú kávu. Nájdete ho na ulici Garbiarska 14.

Pre domácich známe miesto, pre návštevníkov adresa, ktorú sa oplatí navštíviť. **Jazz Club Café Restaurant** na Kováčskej 49 je len na skok od Kunsthalle a pod svojou strechou spája rovno tri podniky: kaviareň, pub a reštauráciu s pizzériou. Tu, ako aj

v Carpane a Dobrom bistre, dostanú držiteľia akreditácií a cinepassov zľavu 10% na konzumáciu.

Čerstvé ryby a plody mora na počkanie aj so sebou. To dostanete v príjemnej reštaurácii **Pán Ryba** na Mlynskej 13. Už od svojho začiatku vychýrené gastro miesto má skutočne pestrú ponuku, v ktorej nechýba ani treska. Ale aká!

A keď ste už na love za dobrým jedlom v Košiciach, nemali by ste vynechať prvú autorskú reštauráciu

v tomto meste: **Zore** (Čajakova 2), kde nájdete kulinárske zážitky ovplyvnené toskánskou, francúzskou i severskou kuchyňou.

ZS

V ďalších vydaniach Festivalového denníka vám prinesieme tipy na dobré kaviarne, pivárne aj hudobné podniky.

Director, screenwriter, producer, mover and shaker of the film world. Today, Fero Fenič accepts The Art Film Fest IFF Festival President's Award.

We have to rely on ideas and originality

He grew up in Slovakia and got his start as a filmmaker here, but in the end he was forced to leave for making films he believed in. At first, his arrival in Prague didn't point to a future in film, but eventually things took a turn for the better, putting him on the right path. After the fall of the Communist regime, he founded the film and television company Febio and the international film festival Febiofest. He hasn't turned his back on Slovakia, however, keeping a close watch on Slovak cinema and regularly visiting his home region. Fero Fenič is a special guest at Art Film Fest.

Nižná Šebastová, your home village, is just 33 km from Košice. How do you relate to your home region, despite living elsewhere for so many years?

I come back every year, even though none of my loved ones live here anymore. I'm the last living bearer of the Fenič surname. I may have left at 18 years of age, but my childhood environment shaped me more than anything else. Nothing can change that. And so I proudly claim allegiance to my home region and village. Whether by going by Fero, the Slovak short form of my given name, František, which clearly broadcasts my origins, or establishing Nižná Šebastová in the public consciousness by often referring to it. Today it's a part of the city of Prešov, but it lives on in my memory as the village it used to be.

You were born into a family of farmers. How did you end up getting into film from such a background?

My first inspiration came from our local priest, who owned a film camera and liked to travel. He recorded his journeys on film, and on winter evenings, he screened them for us during religion classes in order to keep our attention. On Sunday afternoon, he screened films at the cinema, which was in the monastery. That was where I saw my first Chaplin film. I was fascinated. We didn't have a television at home, but sometimes I'd go visit my relatives at the other end of the village. I read fondly and avidly. Finally, as an adolescent, I discovered the Czech New Wave at a Prešov cinema. That was a critical experience for

me, and I began to long to be a part of it. But I didn't dare to head for FAMU in Prague, which was then the only film school in Czechoslovakia. My whole life, I've been guided by chance. It was no different when disappointment and problems with my studies of journalism in Bratislava gave me the courage to try, and to my great surprise, it worked out.

During your studies at FAMU, you did an internship in Italy. How has Italian cinema influenced your work?

I was studying during the era of Fellini, Visconti, Pasolini and the rest of that mighty generation, so Italian cinema had a deep influence. From neorealism on, it drew me in with its spontaneity, creativity and truthfulness. I was at the school during the tenure of the great Dino Risi. It was there that I wrote my thesis, where I first drew attention to Nanni Moretti, whose first amateur picture I saw in a film club at the time. But the biggest influence was, of course, living in a free democratic country, something I hadn't experienced before. It helped me to come to know and understand many things; it changed my perspective on the world I'd come from. I think it was actually there that I began to truly mature. And that had a deep influence on the films I began to make after graduating.

During an official Art Film Fest ceremony, Milan Lasica will present you with the Festival President's Award. You yourself are the president of the Czech film festival Febiofest. How does it feel to receive awards compared with giving them?

Over Febiofest's 25 years of existence, I've got used to giving awards, but not to receiving them. By founding the studio Febio, I sacrificed my own work in the service of others. And so I'm not entirely comfortable receiving any kind of award, since I have the feeling that I haven't done much as a director.

And yet you have your own section in this year's festival, where viewers can see your work, including your feature-length debut, Juice Novel. The film ended up in the censors' vault due to its authenticity and provocative frankness. That must have been a difficult time for a young filmmaker.

I've always been attracted by authenticity, despite a certain measure of stylization in my documentaries. That era didn't want to see or hear the truth, and this was something every film of mine clashed with. No matter where I worked, at least one of my films would end up banned. At Slovak Television, it was the documentary *A Little Portrait* and the fiction film *Shores of Grace*; at the Short Film Studio it was *There and Back*, and at Barrandov it was my feature-length debut *Juice Novel*. At Krátky Film in Prague, they didn't ban my documentary *Train to Maturity*, but it took over a year to be approved. Once the Velvet Revolution broke out, though, it went straight to the cinemas. Of course it wasn't easy. But I had to believe in the films I made; it was the only way I knew. Even if it meant the end.

More and more films are coming out of Slovakia, some of them coproduced with the Czech Republic. How do you see our enduring bond regarding arts and culture?

I would go so far as to say that this cooperation is vital to the cinemas of both countries. We're small markets. For Czech and Slovak films, influence will always play a key role. Their competitiveness at the European or global level will always be limited by our financial means. To attract interest, we have to rely on ideas and originality, which is what Nordic films have done, as well as Romanian and Hungarian cinema at the moment. Unfortunately, the Slovak film industry continues to cower in the corner of the Czech market. To break out, it would most likely take a very bold act on the part of Slovak cinema.

Zuzana Sotáková

Good films don't get old – and they still have something to tell us

This festival's consistency lies in the fact that it's different every time. And not just the weather, but the films, the festival guests and the audiences. I imagine this year will be no exception, with a wide array of films to choose from, a positive festival atmosphere and good reason to say that Košice has now adopted the festival as its own, an integral part of the city's cultural life. Slovakia's eastern urban centre has virtually ideal infrastructure for an event such as this, thanks not only to its cinemas, but most of all to its discerning viewers.

Every such event widens the cultural spectrum of our surroundings. Like music, drama and art, cinema is an important part of our culture. And one of its advantages is that a film shot in, shall we say, Hollywood, can be screened in, shall we say, Spišská Nová Ves.

To me, Art Film Fest Košice is an interesting opportunity to meet people I wouldn't otherwise meet and speak to those I may well see from time to time, but neither I nor they usually have time for a conversation.

In this year's President's Choice section, I've focused on famous musicals, in view of the great tradition of the film musical. I focused on films that, while outstanding, were not as popular upon their release as, shall we say, *My Fair Lady*. My hope is to draw attention to the fact that good films don't get old – and they still have something to tell us.

Milan Lasica
President of
Art Film Fest Košice

Dvaja prezidenti Jiří Bartoška a Milan Lasica.
Foto: Peter Reefe Kováč

Režisér Juraj Jakubisko v zajatí médií.
Foto: Ctibor Bachratý

Zostavovateľ sekcie Láska & anarchia Martin Ciel na „výsluchu“. Foto: Ctibor Bachratý

Otvorenie festivalu v plnom prúde: riaditeľ spoločnosti Film Europe Media Company Ivan Hronec a umelecký riaditeľ Art Film Festu Peter Nágel. Foto: Ctibor Bachratý

Veselo aj v Kine Úsmev! Zuzana Kronerová a Pavel Nový odprezentovali film Baba z ľadu. Foto: Ctibor Bachratý

Deväť dní plných lásky. K filmovému umeniu. Foto: Ctibor Bachratý

foto: Ctibor Bachratý | Peter Reefe Kováč

ORGANIZÁTORI: 		SPOLUORGANIZÁTORI: PODUJATIE SA KONÁ V PRIESTOROCH INVESTIČNÝCH PROJEKTOV, KTORÉ BOLI IMPLEMENTOVANÉ V RÁMCI OPATRENIA 7.1 PRIORITYNEJ OSI „EURÓPSKE Hlavné mesto kultúry Košice 2013“ REGIONÁLNEHO OPERAČNÉHO PROGRAMU A SÚ SPOLUFINANCOVANÉ EURÓPSKOU ÚNIOU VO VÝŠKE 85 % Z EURÓPSKEHO FONDU REGIONÁLNEHO ROZVOJA A VO VÝŠKE 10 % ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY. VIAC INFORMÁCIÍ NÁJDETE NA WWW.ROPKA.SK, WWW.MPSR.SK A TIEŽ NA WWW.CULTURE.GOV.SK, ERDF: INVESTÍCIA DO VAŠEJ BUDÚCNOSTI. TOTO PODUJATIE SA REALIZUJE VĎAKA PODPORE KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA						
FESTIVAL FINANČNE PODPORIL: 		GENERÁLNY REKLAMNÝ PARTNER: 	HLAVNÍ PARTNERI: 		FESTIVAL SA KONÁ POD ZÁŠTITOU PREDSEDU VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PETRA PELLEGRINIHO.			
OFICIÁLNE AUTÁ FESTIVALU: 	OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ HOTEL: 	LOGISTICKÝ PARTNER FESTIVALU: 	OFICIÁLNY FESTIVALOVÝ PREPRAVCA: 	REKLAMNÍ PARTNERI: 				
OFICIÁLNI DODÁVATELIA: 		MEDIÁLNI PARTNERI: 		PARTNERI: 				